

SCI-CONF.COM.UA

EUROPEAN SCIENTIFIC CONGRESS

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
OCTOBER 2-4, 2023**

**MADRID
2023**

EUROPEAN SCIENTIFIC CONGRESS

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Madrid, Spain

2-4 October 2023

Madrid, Spain

2023

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “European scientific congress” (October 2-4, 2023) Barca Academy Publishing, Madrid, Spain. 2023. 370 p.

ISBN 978-84-15927-34-1

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // European scientific congress. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Madrid, Spain. 2023. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-european-scientific-congress-2-4-10-2023-madrid-ispaniya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: madrid@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2023 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2023 Barca Academy Publishing ®

©2023 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. *Kharchyshyn V., Melnichenko Yu., Shulko O., Onyshchenko L., Tsekhmistrenko S., Bityutskyy V.* 10
ECO-BIOTECHNOLOGY: INNOVATIVE APPROACHES IN
POULTRY PRODUCTION
2. *Shokh S. S., Shubenko L. A., Pavlichenko A. A.* 17
RESEARCH ON THE COLD TOLERANCE OF TOMATOES

BIOLOGICAL SCIENCES

3. *Ahmadova Sevda Zahid gizi, Musayev Vusal Ramiz oghlu* 19
CURRENT ECOLOGICAL SITUATION IN BASITCHAY STATE
NATURE RESERVE
4. *Guliyeva Ramida Zahid* 21
DEVELOPMENT DYNAMICS OF SOME CARNATIONS
(CARYOPHYLLACEAE) MET IN THE NORTH-EAST PART OF THE
SMALL CAUCASUS
5. *Mamedova V. F., Abdullaeva L. R.* 29
A RARE SPECIES OF BEE - XYLOCOPIA VALGA - LIVING IN THE
WESTERN PART OF AZERBAIJAN
6. *Веревкін О. О., Новицький О. О., Марусяк С. В.* 32
ЗНАЧЕННЯ, КОМПОНЕНТИ ТА ЗАВДАННЯ ЛІКАРСЬКОГО
КОНТРОЛЮ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ
7. *Ключникова А. І.* 36
ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ СЕКРЕТОМ КЛІТИН НА
РЕГЕНЕРАТИВНИЙ ПРОЦЕС ПРИ ШКІРНО-М'ЯЗОВОМУ
ПОШКОДЖЕННІ У ЩУРІВ
8. *Сарафинюк П. В., Танасієнко Я. Ф.* 39
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЙНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ОРГАНІЗМУ
СТУДЕНТІВ ПРИ ДИСГАРМОНІЙНОМУ ФІЗИЧНОМУ РОЗВИТКУ

MEDICAL SCIENCES

9. *Fedosova N., Symchych T., Chumak A., Voieikova I.* 42
THE EFFECT OF LECTIN, PRODUCED BY *B. SUBTILIS* IMV B-7724,
ON PERIPHERAL BLOOD PARAMETERS OF THE C57BL/6J MICE
BEARING LEWIS LUNG CARCINOMA
10. *Аскарьянц В. П., Шавкатова Муслима Жахонгир кизи, Мухамедова М. Т., Аблизова Азиза Абдулла кизи* 48
К ВОПРОСУ НЕОБХОДИМОСТИ НАТРИЯ ДЛЯ
ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ ОРГАНИЗМА ЧЕЛОВЕКА
11. *Аскарьянц В. П., Кобиров Б. Н., Йулдошева Дилором Холбобо кизи, Джураева Зебинисохон Кахрамон кизи* 53
СОВРЕМЕННЫЙ ВЗГЛЯД НА ФУНКЦИОНАЛЬНЫЕ
ОСОБЕННОСТИ ГОРМОНОВ ЩИТОВИДНОЙ ЖЕЛЕЗЫ

12. *Аскарьянц В. П., Ходжаева Х. Р.* 61
К ВОПРОСУ О ВЛИЯНИИ ГОРМОНОВ КОРЫ НАДПОЧЕЧНИКОВ
НА ОБМЕН ГЛЮКОЗЫ
13. *Давиденко К. І., Мальцев Д. В., Полушина Т. М., Базалицька С. В.* 67
АНАЛІЗ ВІК-ЗАЛЕЖНИХ ВІДМІННОСТЕЙ ІМУННОГО СТАТУСУ
У ДІВЧАТ ТА ДОРОСЛИХ ЖІНОК ІЗ НЕСПЕЦИФІЧНИМИ
ЗАПАЛЬНИМИ ЗАХВОРЮВАННЯМИ ЖІНОЧИХ СТАТЕВИХ
ОРГАНІВ
14. *Глацук Т. О., Чобану Я. В.* 71
МОЖЛИВОСТІ МЕЛЬДОНІУ У ТЕРАПІЇ ХРОНІЧНОГО
ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ ТА ХРОНІЧНОГО
КОРОНАРНОГО СИНДРОМУ ПРИ ЇХ ПОЄДНАННІ ТА ЙОГО
ВПЛИВ НА ФУНКЦІЇ ЗОВНІШНЬОГО ДИХАННЯ
15. *Каримкулова Б. Р.* 75
К ВОПРОСУ ПАТОЛОГИЙ СЕРДЕЧНО-СОСУДИСТОЙ СИСТЕМЫ
16. *Негода Ю. С., Безродна А. І.* 84
АДИПОНЕКТИН І ЙОГО РОЛЬ У МЕТАБОЛІЧНИХ ПРОЦЕСАХ
ОРГАНІЗМУ
17. *Ольховська О. М., Гуманець К. Р., Мальцева К. Є., Сухова В. Р.* 88
ОГЛЯД СУЧАСНИХ РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЛІКУВАННЯ
ХРОНІЧНОГО ВІРУСНОГО ГЕПАТИТУ В У ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ
18. *Приймак С. Г., Мойсюк І. І.* 95
РИЗИК РОЗВИТКУ ГЕСТАЦІЙНОГО ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ У
ВАГІТНИХ З ДЕФІЦИТОМ ВІТАМІНУ D

PHARMACEUTICAL SCIENCES

19. *Karpenko I., Tarasyuk M., Baidiuk I.* 99
FEATURES OF TEACHING PHARMACEUTICAL MANAGEMENT
AND MARKETING TO FOREIGN STUDENTS

CHEMICAL SCIENCES

20. *Klimko Yu. E., Koshchii I. V., Vasilkevich O. I., Levandovskii S. I.* 103
BICYCLE [5.2.1] DEKA-2,6-DION. SYNTHESIS AND PROPERTIES
21. *Ткач В. В., Кушнір М. В., Мінакова Т. Г., Петрусяк Т. В.* 109
ЧОТИРИ КОМБІНОВАНІ ХІМІКО-МАТЕМАТИЧНІ ЗАВДАННЯ В
БРАЗИЛЬСЬКОМУ СТИЛІ НА ТЕМУ БОЛІВІЙСЬКОЇ ПІСНІ

TECHNICAL SCIENCES

22. *Dmitrenko N. P.* 115
HYDRODYNAMIC INSTABILITY OF COOLANT FLOW IN HIGH
TEMPERATURE GAS-COOLED REACTORS WITH PEBBLE BED
CORE

23.	<i>Dotsenko N., Chumachenko I., Husieva Yu.</i> IMPLEMENTATION OF SAFE 6.0 IN AGILE TRANSFORMATION PROJECTS OF MULTI-PROJECT MEDICAL ENVIRONMENT PROCESSES	119
24.	<i>Liventsev S. P., Sozonnyk H. D.</i> MODELING ADAPTIVE TURBOCODE ENCODING/DECODING PROCESSES FOR 5G COMMUNICATION SYSTEMS	123
25.	<i>Sus S.</i> APPLICATION OF THE 9K720 “ISKANDER” SHORT-RANGE BALLISTIC MISSILE SYSTEM ON THE FIRST DAYS OF THE MILITARY AGRESSION OF russian federation AGAINST UKRAINE. HELP OF PARTNER NATIONS IN STRENGTHENING OF DEFENCE CAPABILITY OF UKRAINE	129
26.	<i>Yefanov V. S.</i> ADVANTAGES OF POWDERS FOR ADDITIVE MANUFACTURING PRODUCED BY ROTATIONAL METHODS	135
27.	<i>Богучарський С. І., Хруслов М. М.</i> КЛАСТЕРІЗАЦІЯ ЗОБРАЖЕНЬ МЕТОДОМ РОЗБИТТЯ З УРАХУВАННЯМ ЩІЛЬНОСТІ РОЗПОДІЛЕННЯ	138
28.	<i>Бойко Є. Г., Запривода А. А., Дяченко Ю. В.</i> ВИКОРИСТАННЯ НЕЙРОННИХ МЕРЕЖ ТА КОГНІТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ	143
29.	<i>Озерчук І. М.</i> ЕФЕКТИВНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЕНЕРГІЇ В ІОТ-СИСТЕМАХ: РОЛЬ ТА МОЖЛИВОСТІ BLUENRG	146
30.	<i>Петухова О. А.</i> РОЗРАХУНОК ВНУТРІШНЬОГО ПРОТИПОЖЕЖНОГО ВОДОПРОВОДУ БАГАТОФУНКЦІОНАЛЬНОЇ БУДІВЛІ	150
31.	<i>Сагун А. В.</i> МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ КРИПТОСТІЙКОСТІ СИМЕТРИЧНОЇ БЛОЧНОЇ КРИПТОСИСТЕМИ RC5 НЕЛІНІЙНОЮ ФУНКЦІЄЮ ЗСУВУ	157
32.	<i>Топчій Н. В.</i> АНАЛІЗ МЕТОДІВ ТА ЗАСОБІВ КОНТРОЛЮ ШОРСТКОСТІ ПОВЕРХОНЬ	164
PEDAGOGICAL SCIENCES		
33.	<i>Атаманчук В. Д.</i> ВПРОВАДЖЕННЯ БІНАРНОГО НАВЧАННЯ У РОБОТІ З ДІТЬМИ ІЗ КОМПЛЕКСНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	168
34.	<i>Боса В. П.</i> ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ ЗАСОБАМИ СУЧАСНИХ ІТ: КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ДОСЛІДЖЕННЯ	172

35. **Волчукова В. М., Пен Ін** 179
МЕТОДИ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СМАКУ У МАЙБУТНІХ ХОРЕОГРАФІВ В ПРОЦЕСІ СТВОРЕННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИХ КОМПОЗИЦІЙ
36. **Іншаков А. Є., Матіяян А. В.** 185
СИСТЕМА РОБОТИ З ПІДГОТОВКИ РУКИ ДИТИНИ ДО ПИСЬМА
37. **Карпенко М. С., Іншаков А. Є.** 191
КАЗКОТЕРАПІЯ ЯК ЗАСІБ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ВПЛИВУ НА ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВУ СФЕРУ ДОШКІЛЬНИКІВ
38. **Лук'яник Л. В., Макарчук С. С.** 195
ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ «ЯДС»
39. **Ошурко А. О., Сосюк А. В.** 202
ВИКОРИСТАННЯ ІГРОВИХ ФОРМ НАВЧАННЯ НА УРОКАХ «Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ»
40. **Пінчук Р., Бритюк Б., Белич А., Будний О.** 207
ФОРМУВАННЯ ІНТОНАЦІЙНОЇ ЧІТКОСТІ У МУЗИКАНТА-ДУХОВИКА В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ГРИ НА ДУХОВИХ ІНСТРУМЕНТАХ
41. **Ріпак М. О., Ріпак І. М., Яцейко Р. Р.** 213
ЯКІСТЬ ЖИТТЯ І ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ЖІНОК ПОХИЛОГО ВІКУ
42. **Соболь А. Д., Ступа В. І., Ярославцева М. І.** 219
РОЗВИТОК ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ ДІТЕЙ РАНЬОГО ВІКУ В ПРОЦЕСІ МАЛЮВАННЯ
43. **Солдаткіна М. В.** 227
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ЯКОСТЕЙ СУЧАСНОГО ПАТРІОТА ШЛЯХОМ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ, КУЛЬТУРИ І ТРАДИЦІЙ РІДНОГО КРАЮ
44. **Сосюк А. В., Шевчук А. І.** 232
СУТНІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ПОНЯТТЯ «УМІННЯ», «ДОСЛІДНИЦЬКІ УМІННЯ», «ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ»
45. **Яніцька Л. В., Малишевська Г. І., Постернак Н. О., Прадій Т. П.** 237
ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ РОБОЧОГО ЧАСУ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ

PSYCHOLOGICAL SCIENCES

46. **Литовченко В. П.** 242
ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХІВЦІВ СТОМАТОЛОГІЧНОЇ СФЕРИ У РОБОТІ З ОСОБАМИ З ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ

ВИКОРИСТАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЇ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ДОСВІДУ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ НА УРОКАХ «ЯДС»

Лук'яник Людмила Василівна

к.п.н., доцент

Рівненський державний гуманітарний університет

Макарчук Софія Сергіївна

магістрант

м. Рівне, Україна

Вступ. Актуальність дослідження визначається сучасними вимогами, спрямованими на вдосконалення національної системи початкової освіти, зокрема орієнтацію на комунікативний розвиток молодших школярів. Особливої значущості набуває своєчасно організована робота над формуванням комунікативної компетентності різними мовними засобами.

З огляду на це, важливе місце в системі розвитку ключової комунікативної компетентності учнів посідають різні засоби художньої виразності, зокрема й використання фразеологізмів.

Використання фразеології є складовою культури українського народу, вивчення якої нерозривно пов'язане з етнокультурознавчими знаннями. Вона формує сукупність знань про побут, звичаї, традиції українців. Фразеологізми це скарби мовної образності й народного досвіду, одне з найважливіших джерел збагачення й увиразнення мовлення учнів.

Фразеологізми приваблюють дітей цікавими поясненнями, доступністю матеріалу, що вивчається. Це дало можливість зробити припущення, що вивчення фразеологізмів на уроках «ЯДС» є ефективним засобом формування соціального досвіду учнів початкових класів, збагачувальним засобом уміння спілкуватися.

Водночас, як у науковій, так і методичній літературі недостатньо розглянуто проблему використання фразеології з метою формування соціального досвіду учнів початкових класів на уроках «ЯДС».

Мета роботи. Розкрити теоретико-практичні основи вивчення фразеології з метою формування соціального досвіду учнів початкових класів на уроках «ЯДС».

Проблема формування комунікативної компетентності засобами фразеологізмів досліджувалася сучасними вченими початкової галузі лінгводидактики в різних аспектах: питанням семантики фразеологізмів займалися Л. Г. Авксентьєв, Л. А. Булаховський, Н. А. Москаленко; стилістичним планом – М. А. Жовтобрюх, Г. П. Їжакевич, П. П. Плющ; історією та етимологією фразеологізмів – Л. І. Коломієць, Л. Г. Скрипник. Цими дослідниками окреслено низку класифікацій та критеріїв визначення фразеологічних одиниць [7, с. 8].

Матеріали та методи. Ефективними формами роботи засвоєння фразеологізмів з молодшими школярами з метою розвитку їхнього мовлення визначено:

1. *тренінги* (сприймання, розуміння, запам'ятовування та відтворення матеріалу; кількаразове повторення матеріалу і відтворення його за певним зразком на основі усвідомлення знань; засвоєння знань та формування умінь і навичок шляхом використання системи спеціальних вправ різного виду, спрямованих на збагачення фразеологічного запасу учнів з метою увиразнення їхнього мовлення) [7, с. 9 – 10];

2. *аналітичне читання текстів*;

3. система *творчих робіт*, спрямованих на набуття учнями досвіду творчої діяльності, комунікативних умінь і навичок з використанням фразеологізмів [7, с. 10].

4. *робота з ілюстративним матеріалом*;

5. *інсценування або моделювання ситуації*, яка здатна спонукати учня до вербального спілкування;

6. *проблемних і тестових завдань*;

7. *використання ситуативних вправ*.

Виконання такої роботи спонукає учнів усвідомлювати лексичне

значення фразеологізмів, правильно добирати стійкі сполучення слів і вживати їх у мовленні залежно від мети висловлювання, адресанта й адресата та умов спілкування [6, с. 61].

Результати та обговорення. Програмою початкових класів передбачена спеціальна робота над засвоєнням фразеологізмів лише фрагментарно. Практично школярі вчать не тільки їх запам'ятовувати, а й вміти їх пояснювати, застосовувати їх у мовленні. Вивчення фразеологізмів слід використовувати як дидактичний матеріал з метою вдосконалення комунікативної компетентності. Це урізноманітнює прийоми навчальної роботи на уроках та вносить до навчального процесу елементи гри [3, с. 68].

Результативність роботи, спрямованої на розвиток комунікативної компетентності учнів засобами фразеологізмів на уроках, залежить від раціонального використання:

1. загальнодидактичних та специфічних **принципів**. *Загальнодидактичні*: науковості, систематичності, доступності, наступності, перспективності, послідовності, проблемності, зв'язку з теорії з практикою, наочності, комунікативності тощо. *Специфічні*: вироблення лексико-стилістичної пильності; точності у з'ясуванні кожного фразеологізма в тексті; уваги до незнайомих слів, сполучуваності слів у тексті; виділення ключових слів; уваги до лексичного багатства мови; попередження лексичних помилок; добору якісного текстового матеріалу; розвитку естетичних почуттів, творчих здібностей під час роботи з фразеологізмами.

2. ефективних **методів навчання** мови за способом взаємодії вчителя і учнів: слово вчителя, бесіда, спостереження за вимовою, робота з довідковою літературою, вправління. Під час осмислення фразеологічних явищ необхідно застосовувати *метод спостережень та аналізу мовних явищ*. Його застосування сприяє активізації пізнавальної діяльності кожного учня у процесі сприймання та осмислення нового теоретичного матеріалу. При цьому в процесі спостережень учням прищеплюються уміння знаходити суттєві ознаки фразеологізмів, самостійно пояснювати його значення, формулювати

висновок, обґрунтовувати свої практичні дії тощо. До такої роботи необхідно звертатися у процесі вивчення ролі, функцій та сфери застосування фразеологізмів [4, с. 10].

3. **прийомів роботи** з фразеологічним матеріалом з урахуванням дій, обов'язкових для формування мовленнєвих здібностей: прослуховування, читання, вимова, пояснення, запам'ятовування, написання фразеологізмів; співвідношення стійкого словосполучення з реальністю; відшукування в мові відповідних фразеологізмів для використання їх в усному і писемному мовленні.

4. ефективних **форм роботи**, де потрібно визнати систему роботи з першоджерелами (з фразеологічними словниками й довідниками), з тренувальними вправами, різнотипними творчими завданнями із фразеологізмами, які мають охоплювати різні аспекти фразеології: значення і походження, будову, зв'язок із конкретним контекстом, особливості використання в індивідуальному мовленні людини тощо [4; с. 11];

5. **мотивації навчальної діяльності** (привернення уваги учнів, пояснення необхідності вживання фразеологізмів);

6. **обсягу і характеру формування потреби користуватися фразеологічними словниками** (необхідність не лише знати фразеологізми, а й вміти їх правильно пояснити);

7. **стимулювання навчальної діяльності з боку вчителя** (вчитель повинен сам допомогти учням засвоїти фразеологізми, тому що без його бажання ця робота не буде відбуватися взагалі);

8. **розвитку самостійної мовленнєвої практики учнів** (мета – навчити учнів самостійно працювати над удосконаленням свого мовлення);

На уроках української мови у 4 класі початкової школи важливо постійно застосовувати словник фразеологізмів з метою підняти всю роботу з вивчення фразеологізмів на науковий рівень. Користуючись словником, учні тренувати муться у знаходженні різних фразеологізмів, дізнаватимуться про їх семантику, самостійно контролюватимуть правильність уживання певного сталого виразу в

чужому і власному мовленні [5, с. 41]. Ми підтримуємо думку Л. Соловець [3, с. 69] щодо необхідності застосування фразеологічного словника на уроках вивчення української мови у 4 класі. Така робота передбачає такі аспекти:

- ступінь оволодіння молодшими школярами фразеологічним багатством мови;
- доступність фразеологічних одиниць для засвоєння їх школярами;
- наявність фразеологічних одиниць у текстах вправ у підручниках з української мови;
- цінність фразеологічних одиниць з погляду освітньо-виховних завдань школи;
- можливість використання у міжпредметних зв'язках.

Робота над фразеологізмами як засобом формування ключової комунікативної компетентності молодших школярів можлива за умови посилення комунікативного й функціонального підходів до вивчення теоретичного матеріалу з фразеології; системного збагачення фразеологічного словника спеціально дібраними групами фразеологізмів:

- а) відповідно до тем з розвитку зв'язного мовлення;
- б) до змісту навчальних предметів;
- в) відповідно до їх походження та класифікації (фразеологічні зрощення, єдності, сполучення).

Ми вважаємо, що учні повинні вміти складати свій словничок фразеологізмів, де записували б вислови, які почують в школі, вдома з метою розвитку словникового запасу, пам'яті, логічного мислення.

Невід'ємною складовою комунікативної компетентності молодших школярів є розвинене діалогічне мовлення, зокрема й вживання фразеологізмів, яке передбачає не тільки збагачення словникового запасу учня формами мовного етикету, синонімами, антонімами, образними словами, а й уміле варіювання інтонацією відповідно до мовленнєвої ситуації [1, с. 30].

Слід широко використовувати на уроці дібраний учителем додатковий

матеріал, з яким учні не можуть заздалегідь ознайомитися, прочитавши його у підручнику. Це стосується такої, наприклад, роботи: послухати (чи прочитати мовчки) групу фразеологізмів, словосполучень, кілька речень і пояснити значення, певним чином згрупувати матеріал, зіставити з малюнком тощо. Незнайомим для дітей має бути і той текст, за яким передбачається виконання інструкції роботи з фразеологізмами, що містяться в ньому, тестова перевірка розуміння прослуханого чи прочитаного тощо.

Щоб прислів'я і приказки стали дієвим чинником засвоєння молодшими школярами етичних норм радимо вчителям :

- влучно використовувати народну мудрість у своєму мовленні;
- пояснювати дітям суть використаного прислів'я чи приказки;
- спонукати дітей до використання ними прислів'їв і приказок у різноманітних життєвих ситуаціях;
- проводити роботу над фразеологізмами, прислів'ями, приказками систематично;
- урізноманітнювати види і форми роботи;
- знайомити молодших школярів з прислів'ями і приказками не тільки українського, а й інших народів світу [2, с. 41].

Висновки та перспективи дослідження. Отже, поєднання пропонованих форм, методів, засобів роботи дозволять реалізувати мету нашого дослідження використання фразеології з метою формування соціального досвіду учнів початкових класів на уроках «ЯДС».

До подальших напрямів дослідження проблеми вважаємо за доцільне віднести:

а) використання елементів фразеології не тільки на уроках «ЯДС», а й на уроках української мови, літературного читання, математики, природничої, соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі тощо), а також в позаурочний час;

б) формування комунікативної компетентності учнів початкових класів засобами фразеологізмів;

в) застосування аудіовізуальних засобів на різних уроках під час вивчення фразеологізмів, прислів'їв, крилатих висловів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Лопатка Р. Т. Функціонально-комунікативний підхід у навчанні української мови. Рідні джерела. 2016. №1. С. 28 – 31.

2. Седеревічене А. О. 100 завдань з лексики: методичн. посібн. Біла Церква : КОПОПК, 2012. С. 40 – 44.

3. Соловець Л. О. Збагачення мовлення учнів фразеологізмами. Фразеологізми тематичної групи «Культура спілкування». Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2015. №10. С.62-74.

4. Соловець Л. Роль фразеологізмів у збагаченні лексичного запасу школярів. Початкова школа. 2009. № 11. С. 9 – 12.

5. Ужченко В. Д. Українська фразеологія: [навч. посібн.] [для філол. фак. ун-тів]. Х.: Основа, 1990. 158 с.

6. Хорт М. Прислів'я та приказки як засіб мовленнєвого розвитку молодшого школяра. [Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції «Наукова діяльність студентів як шлях формування їх професійних компетентностей» (НПК-2010)], (м. Суми, 9 грудня 2010 р.). Суми: Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2010. С. 60 – 61.

7. Шрамко О. Регіональний фразеологічний мовний матеріал як засіб соціалізації молодших школярів. Початкова школа. 2016. № 12. С. 7 – 11.